

NAVODILO PREBIVALCEM ZA UKREPANJE OB NESREČAH Z NEVARNIMI SNOVMI

Za preprečevanje in blažitev posledic nesreč ter za osebno in vzajemno zaščito v podjetju ali drugi organizaciji je pristojen lastnik, prevoznik, upravljalec; napotki za preprečevanje in blažitev posledic so predvideni v predpisih (s področja prevoza nevarnega blaga, predpisih s področja kemikalij idr.) in niso predmet tega načrta. Za ublažitev posledic nesreče pri ljudeh se v skladu s tem načrtom izvaja določitev in omejitev prizadetega in ogroženega območja, umik ali zaklanjanje v zaprtih prostorih, zaklanjanje za nosilnimi stenami v objektih in za objekti, po potrebi pa tudi evakuacija in dekontaminacija. Za blažitev posledic na premoženju vodi intervencije, kadar oceni, da lahko pride do eksplozije, v sklopu opozoril in navodil za ogroženo javnost pozove ljudi, da naj odprejo okna. Edina učinkovita osebna in vzajemna zaščita za prebivalce je čim manjše in čim krajše izpostavljanje nevarni snovi, kar prebivalci dosežejo z upoštevanjem navodil vodje intervencije.

Splošna navodila za ravnanje v primeru nesreče z nevarnimi snovmi

- Pazite na lastno varnost in ostanite čim dlje od mesta nesreče ter preprečite vaš neposreden stik z nevarno snovjo.
- Preprečite vsa dela, ki bi lahko izzvala vžig (ustavitev motorjev z notranjim izgorevanjem, izklop električne energije, ne kadite, ne uporabljajte odprtega ognja, ne uporabljajte iskrečega orodja ...)
- Ostanite na tisti strani od koder piha veter.
- Kadar veter nese nevarno snov (plini, pare, prah, produkti gorenja, tekočina) PROTI VAM, se s kraja nesreče se umaknite bočno – pravokotno – na smer vetra.
- Kadar veter nese nevarno snov (plini, pare, prah, produkti gorenja, tekočina) STRAN OD VAS, se s kraja nesreče se umaknite proti vetru.
- Zavarujte prometnice, da vozniki in pešci ne bodo peljali na mesto nesreče.
- Pokličite center za obveščanje – telefonska številka 112 in ga obvestite o nesreči

Navodila Butan Plina uporabnikom UNP

Da boste udobje, ki ga v vašem domu ponuja UNP, lahko povsem brezskrbno uživali, vam priporočamo da:

- Vsakršne, tudi najmanjše posege (instalacija, popravila, spremembe ipd.) na vaših plinskih trošilih, celotni plinski (notranji in zunanji) napeljavi ali plinohramu vedno prepustite posebej usposobljenim, pooblaščenim izvajalcem.
- Skrbno shranite vso dokumentacijo o posegih, ki so bili izvedeni na vaših trošilih, napeljavi ali plinohramu.
- Pri morebitnih zemeljskih delih na vrtu pazite, da napeljave ali plinohrama ne premaknete oziroma poškodujete; če ste v kakršnihkoli dvomih, čimprej pokličite 88 pooblaščenega izvajalca ali podjetje BUTAN PLIN, da preveri, če vaše naprave brezhibno delujejo.

Če zavonjate plin:

- ugasnite plamen
- odprite vsa okna in vrata
- zaprite pipo na merilni progi ali glavno požarno pipo
- ne uporabljajte vtikačev in telefona
- preprečite uporabo električnih zvoncev
- ne kadite
- luči lahko prižgete šele tedaj, ko vonja po plinu ne zaznate več
- čim prej pokličite pooblaščenega izvajalca ali svojega distributerja

<http://www.butanplin.si/stran.asp?m=313>

Napotki in ukrepi za preprečitev in blažitev posledic izpusta na ljudi v okolici podjetja Butan Plin

- Prekinite proizvodnjo/ delo.
- Izklopite električno napajanje (glavno stikalo).
- Pokrijte talne odprtine.

- Umaknite se iz nevarnega območja.
- Ne vstopajte v nevarno območje.
- Ne približujte se oblaku plina.
- Pokrijte odkrite dele telesa.
- Ne uporabljajte odprtega ognja.
- Ne vžigajte avtomobila ali drugih motorjev z notranjim izgorevanjem.
- Ne uporabljajte virov vžiga, ki lahko povzročijo eksplozijo.
- Odmaknite se od kanalizacijskih pokrovov/odprtih.
- Pojdite v višja nadstropja stavb.
- Poiščite zaklon za trdno steno.
- Izogibajte se lahkim konstrukcijam in bližini oken.

Napotki za preprečitev in blažitev posledic izpusta na ljudi in imovino v širši okolici podjetja

- Ne hodite v bližino mesta intervencije.
- Odprite okna.
- Poiščite zaklon za trdno steno.
- Izogibajte se lahkim konstrukcijam in bližini oken.
- Pokrijte odkrite dele telesa.
- Spremljajte obvestila in se ravnajte po navodilih.

http://www.butanplin.si/slike/INFORMACIJA_ZA_JAVNOST_O_VARNOSTNIH_UKREPIH.pdf

V primeru izpusta zemeljskega plina

- Takoj odprite vrata in okna, da se prostor dobro prezrači.
- Zaprite obstoječe zaporne elemente pri plinomeru ali glavni zaporni element.
- Takoj ugasnite vse plamene.
- Ne prižigajte luči, vžigalic in vžigalnikov.
- Ne prižgite cigarete.
- Ne uporabljajte električnih naprav, stikal, vtičnic, zvoncev in telefonov.
- Izključite električno energijo.
- Opozorite druge stanovalce in zapustite zgradbo.
- Po telefonu zunaj objekta obvestite dežurno službo distributerja plina

<http://www.plinarna-maribor.si/index.php?key=svetujemo>

Če ste udeleženi ali naletite na prometno nesrečo, v kateri so prisotne tudi nevarne snovi smiselno upoštevajte tudi splošna navodila Policije za ravnanje v prometnih nesrečah:

- svoje vozilo ustavite;
- kraj prometne nesreče glede na okoliščine prometne nesreče ustrezno zavarujete in označite z varnostnim trikotnikom, v nočnem času uporabite ob varnostnem trikotniku tudi rumeno utripajočo luč ali drug primeren način osvetlitve;
- ob vsaki zaustavitvi na vozišču ali ob njem (ko lahko predstavljate nevarnost drugim udeležencem v prometu) prižgite varnostne utripalke ter vozilo nato ustrezno označite in zavarujete;
- ob zavarovanju kraja prometne nesreče ali vozila v okvari, je potrebno upoštevati predvsem specifičnost kraja, kjer se je prometna nesreča zgodila in posebnosti nesreče. Na avtocestah in hitrih cestah, kjer ob desnem robu vozišča poteka odstavni pas, vozilo odstranite na odstavni pas in ga označite na primerni razdalji z varnostnim trikotnikom in prižganimi varnostnimi utripalkami, odvisno od poteka ceste. V vsakem primeru vam svetujemo, da vozilo odstranite na primerno mesto (na primer počivališče) ter tam počakate na pomoč (obvestite vlečno službo, mehanično delavnico, ipd.)
- če ste udeleženi v prometni nesreči na avtocesti, iz vozila ne izstopajte brezglavo, prepričajte se v kakšnem položaju je vozilo, kje se nahajate, kakšna je frekvenca prometa in predvsem, ali je varno izstopiti iz vozila. Ob izstopu iz vozila ne hodite po nepotrebem okoli vozila in ne ocenjujte nastale škode, temveč poskrbite predvsem za lastno varnost, varnost ostalih udeležencev v prometni nesreči in opozarjajte prihajajoče voznike na nastalo situacijo. Kraj prometne nesreče nato ustrezno zavarujte na primerni razdalji, nekdo od udeležencev, naj prihajajoča vozila opozarja na nevarnost in čimprej obvesti policijsko postajo, ki bo poskrbela za ustrezno

zavarovanje. V primeru, da v prometni nesreči hujših posledic ni bilo (telesne poškodbe), vozilo čimprej odstranite z vozišča na odstavni pas oziroma k desnemu robu vozišča. Če se je vozilo ustavilo na viaduktu, se pred naštetim tudi prepričajte, kam boste iz vozila izstopili (ne preskakujte varovalnih ograj ipd.). Ob prometni nesreči v predoru vozilo zapustite v smeri najbližjega izhoda in medtem ostale udeležence opozarjajte na nastalo nevarnost. Na vozilu ne ugašajte luči, če delujejo.

Kraj prometne nesreče v takšnih primerih označite pred predorom, na dobro vidnem mestu in o prometni nesreči čimprej obvestite policijsko enoto;

- na kraju prometne nesreče nudite osnovno prvo pomoč poškodovanim, če ste za to ustrezno usposobljeni;
- prometni nesreči obvestite najbližjega policista ali policijsko postajo ali koga drugega, ki lahko obvesti policijsko postajo;
- če ni nujno, ne zapuščajte kraja prometne nesreče (razen v primeru nujenja pomoči poškodovanim - prevoz v bolnišnico, obveščanja policijske postaje, ipd); če ste kraj prometne nesreče zapustili zaradi navedenih razlogov, se čimprej vrnite na kraj prometne nesreče;
- če ste očividec prometne nesreče, počakajte na kraju prometne nesreče in policistom in udeležencem nudite potrebne informacije;
- kraja prometne nesreče praviloma ne spreminjajte, razen v primerih, ko je to potrebno zaradi reševanja udeležencev v prometni nesreči ali preprečitve ogrožanja ostalih udeležencev v prometu;
- do konca ogleda udeleženci v prometni nesreči ne smete uživati alkoholnih pijač, mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za udeležbo v prometu.

http://www.policija.si/si/szj/szj_prikaz_det.php?id=733

Sajast dim

- površine, ki jih je težko očistiti, pokrijte s polivinilom ali vrtnarsko kopreno (vrtnine)
- če sušite perilo na prostem, ga pospravite
- izključite klimatsko napravo in pokrijte zunanjo enoto
- zaprite okna in vrata
- izključite prezračevalne naprave, ki sesajo zrak v prostor
- ostanite v zaprtem prostoru in upoštevajte navodila

Prašni delci v atmosferi zaradi nesreče z nevarnimi snovmi

- ravnaj enako kot pri sajastem dimu

Dim požara

- glej ukrepanje ob zastrupitvi z ogljikovim monoksidom

Uporaba naprav, ki ob izgorevanju goriva porabljajo zrak iz prostora

- namestite javljalnik ogljikovega monoksida
 - ob sprožitvi alarma prezračite prostor
- če sami občutite znake zastrupitve z ogljikovim monoksidom
- odprite okna in vrata, zapustite prostor, poiščite zdravniško pomoč če posumite, da je pri drugih osebah prišlo do nezavesti zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom (peč v sobi, uporaba motorjev z notranjim izgorevanjem v zaprtem prostoru, delo v vodnjaku, greznici itn.)
 - takoj se umaknite iz prostora in pokličite pomoč

